

# Butlletí d'Ovíatros

Ovíatros S.L.

Any 2000 – N°2

## SANEJAMENT OVI

La nostra empresa, durant l'any 1999, tenia adjudicats per part del DARP, 26 lots per a sanejament de la Brucel·losi ovina. En total vam fer 549.169 extraccions de sang.

Ara s'ha resolt l'adjudicació per a la Campanya 2000, que s'acaba l'1 de desembre.

A OVIATROS S.L. ens han adjudicat 31 lots, amb un total de 611.330 caps, distribuïts en 3.189 explotacions..

Per segon any, estarem donant lluita en l'eradicació de la Brucel·losi, una malaltia que afecta la salut pública. Els resultats del primer any, ens animen a seguir. A la majoria

de ramaders, que vau col·laborar molt amb la Campanya; tot i que en alguns casos amb sacrificis econòmics

importants, us demanem una vegada més la vostra ajuda.

OVIATROS S.L., som una empresa privada, que treballa en el sector ovi, a tot el territori de Catalunya, en àmbits com l'alimentació, reproducció, maneig i sanitat. La lluita contra la Brucel·losi, és una parcel·la més, que ens ha confiat l'Administració, però som conscients que sense la vostra col·laboració, és molt difícil d'eradicar aquesta o qualsevol altra malaltia.

## LA LLET I LA CARN COM A PRODUCTE FINAL EN EL MERCAT GLOBAL DEL 2000

Ja no serveix la idea de que la nostra responsabilitat s'acaba quan el camió s'emporta el nostre producte, ja sigui llet o carn. No ens podem permetre de treure'ns de sobre cap producte que no sigui en òptimes condicions i la societat no ens ho permetrà.

Hem de ser conscients de que tots formem un equip: ramaders, treballadors, comercials, industrials, veterinaris,... que trebalem per oferir a la societat un

producte en perfectes condicions. Creiem que fins que no tinguem tots aquesta consciència no estarem en condicions de valorar millor els productes finals, llet o carn.

Exemples: No podria anar bé de cap manera, per a ningú, que ens esforcessim en fer llet de primera, si després el industrial la barreja amb llet defectuosa; o que no separem la llet amb antibiòtics; o que el que fabrica pinsos utilitzi productes problemàtics; o que el botiguer no conservi bé el envàs,...

Hem pogut veure com el mercat s'ha globalitzat. Casos que han sortit a la premsa com el de les vaques bojes a Gran Bretanya, les dioxines a Bèlgica, o les hormones prohibides al nostre país afecten a la nostra butxaca indirectament. No només hi ha un descens de consum i de preu, sinó que el producte (la llet i la carn) es desprestigia; la imatge del producte davant el consumidor es deteriora i es perd l'efecte d'anys de

treball, i de millions en publicitat, perquè no dir-ho. En un mercat local, el consumidor comprava la llet a la vaqueria que li donava més confiança. En un mercat global, la mala praxis d'un ramader a Extremadura afecta a la confiança de tots els consumidors.

Per això, tots ens hem de responsabilitzar i assegurar-nos de què tothom compleixi el seu paper en aquesta cadena en que ens veiem posats: El proveïdor dels aliments, portant la millor qualitat possible. El ramader, mantenint estrictes condicions sanitàries, millorant el maneig i la prevenció de malalties, essent exigent amb ell mateix i meticulós amb els tractaments. Els veterinaris, assessorant i dedicant més temps a la prevenció de malalties, controlant l'ús de medicaments i curant el bestiar. Els industrials, millorant els seus productes i fent arribar al comprador el concepte de qualitat. Necessitem també controlar més els

aliments de les vaques, poder analitzar més a fons les matèries primes, els ferratges i ensitjats. També caldria analitzar de tant en l'aigua i la terra, controlar l'ús de adobs i reduir al mínim els pesticides.

En el moment actual, no només cal fer publicitat de marca, sinó cuidar molt la imatge del producte. El consumidor ha de identificar la llet i la carn amb seguretat, amb sanitat, amb naturalesa, amb unes pràctiques controlades, amb un confort dels animals,... en resum, amb una feina ben feta.

## ADENOMATOSI

## PULMONAR OVINA (APO)

L'Adenomatosi Pulmonar és una malaltia produïda per un virus, d'evolució molt lenta (lentivirus), que dona tumoracions als pulmons.

### CONTAGI :

El contagi, normalment es dona entre un animal

afectat i un de sà,  
que estan en contacte  
molt  
directe. Generalment  
és deu a la compra  
d'algún animal  
afectat. Si aquest  
individu afectat  
comença a escampar  
virus, els animals  
sans es contagien. Al  
cap de cinc a vuit  
mesos començaran a  
tenir símptomes.

#### QUE NOTAREM AL RAMAT:

Com que és una  
malaltia que no afecta  
a tots els animals, de  
vegades pot pasar-  
nos per alt. Alguna  
ovella de generalment  
entre 2 i 4 anys,  
comença a tenir tos  
seca. es queda  
endarrera del ramat.  
respira més  
acceleradament.  
Comença a aprimar-  
se i entre 15 dies i un  
mes es sol morir.

Si l'aixequem pel terç  
posterior, treu molt  
líquid pel nas.

Es un procés que  
dona un goteig de  
baixes al ramat, que  
econòmicament és  
important.

El problema és més  
greu si el ramat té  
parasits pulmonars, o  
hi ha afegida alguna  
altra malaltia com ara  
la Pasterelosi o el  
Maedi, que moltes  
vegades es presenten  
conjuntament.

#### LLUITA:

No podem lluitar  
contra la malaltia  
amb vacunes, i  
tampoc hi ha  
tractament pels  
animals afectats.  
Cal controlar molt els  
paràsits pulmonars i  
digestius.

No tenir els animals  
massa apretats en  
corrals poc ventilats.

Eliminar totes les  
ovelles en les quals  
notem algún  
síntoma (tos,  
respiració accelerada,  
líquid pel nas) com  
més aviat millor. i  
abans no s'aprimin.

No deixar animals  
morts o viscères, en  
llocs on vagin a  
pasturar les ovelles.

Esperar que el ramat  
es vagi acostumant, i  
a la llarga no ens  
causi tants  
problemes.

### JORNADA SOBRE SISTEMES DE MUNYIR EN OVI

Organitzat per la  
SEOC, aquest mes de  
Febrer, es va fer a la  
Universitat Autònoma  
de Bellaterra una  
jornada, dedicada a  
les màquines de  
munyir i a la  
problemàtica  
relacionada amb la  
munyida de l'ovella  
de llet.

Varen assistir-hi uns  
80 professionals,  
entre Veterinàris,  
Tècnics Agrònoms i  
Ramaders.

En Juan Marco, del  
Laboratori Normatiu  
de Salut Pública del  
Govern d'Euskadi, va  
presentar un tema,  
sobre control de  
mamítis en petits  
remugants, del qual,  
en publiquem una  
part que creiem  
interessant pels  
ramaders dedicats a  
ovi de llet, però  
també aplicable pels  
de carn.

## MEDIDAS DE CONTROL DE MAMITIS

### Diagnóstico etiológico

La etiología de las infecciones es un aspecto clave para orientar las medidas de control, nuestra propuesta (Método 9 + 1), incluye 9 muestras lácteas individuales acomodadas a la problemática observada (mamitis clínicas, ovejas CMF positivas, incluyendo la mayoría de primiparas como mejor indicador actual de nuevas infecciones), y la leche del tanque, ideal para estimar la presencia *Str. agalactiae* y *Mycoplasma agalactiae*, microorganismos que implican programas específicos de actuación

### Tratamiento de secado

Nuestra primera evaluación del tratamiento de secado fue obtenida efectuados sobre 855 ovejas pertenecientes a 14 rebaños (431 tratadas y 424 controles no tratadas). En todos los rebaños se obtuvo un resultado satisfactorio, con diferencias significativas de curación de las infecciones (86,1% vs 70,7%); sin embargo respecto a las nuevas infecciones no se obtuvieron diferencias significativas (8,3 vs 9,2). Además en la siguiente lactación la producción láctea de los animales tratados fue 12,6 litros superior (9,1%), de modo que la evaluación beneficio ( $12,6 \text{ l} \times 115 = 1386 \text{ pts}$ ) /coste (antibiótico + mano de obra = 248 pts) fue 5,6. Es factible la utilización de una sola jeringa por oveja (lo que duplicaría el balance beneficio/coste), con las siguientes precauciones: realización del CMF para establecer un orden de inoculación; en primer lugar la mama con reacción más negativa y manteniendo una estricta asepsia en la aplicación que será realizada por inserción parcial. Otros estudios realizados posteriormente han mostrado resultados incluso superiores de curación tanto con una jeringa/oveja (Marco, 1994 y Tardáguila y cols., 1997) como con dos/oveja (Longo y cols., 1996), por lo que en las condiciones de prevalencia actuales la aplicación del tratamiento de secado debe realizarse de modo sistemático al final del último ordeño regular de la lactación, sin espaciamiento previo de ordeños.

### Desinfección de pezones post ordeño

Es de gran eficacia para la prevención de nuevas infecciones, junto a un adecuado manejo del ordeño, y además constituye la referencia diaria para el ganadero de la necesidad de prevención continua. Varias soluciones muestran una buena actividad (yodóforos, clorhexidina, biguanidina) como ya se ha constatado en vacuno. Nuestra recomendación es su aplicación sistemática después de cada uno de los ordeños. En un estudio efectuado en rebaños de baja prevalencia, se constató indirectamente una prevención significativa de las nuevas infecciones a partir del 2º mes de lactación, basada en la evolución diaria de los RCS de tanque. En rebaños de elevada prevalencia sería razonable un efecto preventivo superior, aunque queda pendiente su evaluación beneficio/coste (Marco et al., 1997).